

10.03.23.

15 група

Сировина і допоміжні матеріали у виробництві

ПРАВИЛА ВІДБОРУ СЕРЕДНІХ ПРОБ РІЗНИХ КОРМІВ

Під час дослідження кормів велике значення має правильний від-бір середньої проби. Неправильно взята середня проба корму не відпо-відатиме якості всієї партії досліджуваного корму, а одержані лабора-торні показники не відповідатимуть складу всього корму. В зв'язку з цим необхідно дотримуватись визначеної методики відбору середньої

проби для кожного виду корму.

Середньою пробой називають невелику частину досліджуваного корму, відібрану таким чином, щоб вона за своїм складом відповідала середньому складу всього корму. В разі дуже великих партій корму правильно відібрати середню пробу, потрібну для дослідження, не-можливо. Тому спершу відбирають початкову пробу, з якої в подаль-шому складають середню пробу. Чим більша партія корму, тим біль-ша величина початкової проби, але вона не повинна бути меншою як

4-5 кг.

Середню пробу сіна, соломи беруть під час їх заготівлі або під час згодовування тваринам. При заготівлі грубих кормів початкову пробу беруть під час закладання кормів на зберігання. Незалежно від того, складають корм у скирти або сараї, пробу відбирають у трьох місцях: на рівні 0,5-1 м від поверхні землі, на рівні середини висоти і на 0,5-1 м глибше верхнього шару. В кожному з цих рівнів відбирають невеликі проби корму не менш як в десяти місцях по всій поверхні складе-ного корму. Якщо початкову пробу беруть під час згодовування, під час розкриття сіноскладів або перевезення на тваринницькі ферми, то окремі невеликі проби корму відбирають у першому випадку так, як під час закладання на зберігання, а в другому - з кожної брички або машини після зняття верхнього шару, на різних глибинах і в різних місцях, по всій поверхні підвезеного корму. Початкову пробу пресова-ного сіна відбирають з не менш як 3% кіп, взятих у різних місцях.

Відібрані копи обережно розгортають, розпушують і відбирають проби сіна із середніх шарів. Величина відібраної в господарстві початкової проби грубих кормів повинна бути близько 750 г від кожної тонни даного корму. Не слід з силою витягувати окремі проби корму зі скорт, так як при цьому всі якісні частини рослин будуть відламу-ватись і осипатись. Відібраний грубий корм розстиляють рівним ша-ром на брезенті і беруть невеликі кількості його із різних місць, усьо-го близько 0,5-1 кг, для відправлення на ботанічний аналіз.

Залишений корм подрібнюють на соломорізці до частинок роз-міром 3-4 см, ретельно перемішують і знову розкладають на брезенті у вигляді квадрата. Цей квадрат ділять рейкою по діагоналі на 4 три-

кутники. Корм, розташований на двох протилежних трикутниках,

відкидають, а на залишених двох перемішують, знову розкладають у вигляді квадрата і знову ділять на чотири трикутники. Так роблять доти, доки від початкової кількості корму залишиться лабораторна проба масою 0,5-1 кг. Такий відбір середньої проби корму називають квадратуванням. Цей метод використовують для відбору середньої проби різних видів розсипчастих кормів. Для відправлення на дослідження пробу корму зважують, кладуть у мішок із водонепроникного матеріалу або грубого паперу і підписують етикетку, на якій зазначають назву господарства або господаря, вид корму, дату відбору проб і масу проби. Пробу підписує лаборант, який її відправив.

Відбір проб силосу. Початкову пробу силосу беруть із траншей і на-земних куп окремими порціями із різних місць на глибині і на різних рівнях. Біля стін, на дні і на поверхні пробу відбирати заборонено.

Відступають від стін, дна і поверхні на 30-50 см. Із ям пробу беруть по всій площі шару в різних місцях на відстані 0,5 м від поверхні і стін.

Відібрану пробу силосу перемішують і з різних місць її відбирають 1 кг в банку з притертою пробкою. Якщо силос відправляють через деякий час на дослідження, його консервують хлороформом або су-мішшю хлороформу з толуолом (на 1 кг 5 мл).

Відбір проб коренебульбоплодів і качанів кукурудзи. Початкову пробу коренебульбоплодів і качанів кукурудзи беруть із різних місць складу зберігання, на різній глибині, залежно від типу зберігання по П'ять коренів, що лежать підряд, бульбоплодів або качанів, усього не менше 100. Дотримуються відношення між великими, середніми і ма-лими. Потім коренебульбоплоди мийуть, відбирають і розподіляють на великі, середні і малі, і кожну групу важать окремо. Для дослідження в лабораторію надсилають 2 кг, в зв'язку в цим із відібраної проби від-бирають потрібну кількість, у якій кожна група за величиною повин-на відбиратись пропорційно її масі в початковій відібраній пробі. Пе-ред відправленням середньої проби коренебульбоплодів на досліджен-ня в лабораторію необхідно їх зважити і покласти в ящик або делофа-новий мішок. Для недопущення втрати вологи при пересилці їх пере-сипають у ящику вологим мохом або тирсою. Кожен корінь із проби, Розділ 5

що надійшла в лабораторію, розрізають на чотири частини (вздовж кореня), потім від кожної четвертої частини беруть таку частину, щоб маса проби для дослідження була не більше 1 кг. При відборі серед-ньої проби картоплі бульбоплоди сортують за величиною і підготов-ляють, як коренеплоди. Якщо середню пробу беруть під час наванта-ження або розвантаження коренебульбоплодів, то відбирають їх із різ-них місць по 5, загалом не менше 100 клубнів або коренів. Потім сор-тують за величиною і роблять так, як описано вище.

Відбір проб зернових кормів. Початкову пробу зернових кормів бе-руть щупами із різних місць зерносховища. Якщо сховище велике, його ділять на окремі секції приблизно по 100 мч. У кожній секції зер-но беруть у п'яти місцях, у кожному по три проби. Першу пробу бе-руть на глибині 10 см від поверхні зерна, другу - на рівні половини товщі шару зерна і третю - на рівні 15-20 см від підлоги. Проба від кожної секції повинна становити від 2 до 4,5 кг зерна залежно від маси зерна в секції. Якщо корм розміщений у мішках, то беруть про-би зерна із 10% мішків. З брички або автомобіля слід взяти 10 проб з двох рівнів у п'яти місцях. Загальну пробу зерна ретельно перемішу-ють і розсипають рівним шаром на спеціальній дошці розміром 60×60 см. Середню пробу для дослідження масою 0,4-0,5 кг відбира-ють методом квадратування, як і грубі корми.

Відбір проб борошняних кормів. Початкову пробу борошняних кормів, якщо їх зберігають у мішках, у разі однойменного корму (з одного виду зерна з однаковим подрібненням) беруть щупом у трьох місцях (зверху, знизу і бокової частини мішка) із кожного десятого мішка. За неоднорідного корму (суміш концентрованих кормів з різними розмірами подрібнення) - із кожного п'ятого мішка (якщо в партії не менше ста мішків). Потім так само, як і зерновий корм, про-

бу квадратують, доки на двох протилежних трикутниках квадрата не залишиться 0,5-0,6 кг корму.

- Відбір проб макухи. Для дослідження макухи пробу відбирають із різних місць залежно від величини партії корму. Наприклад, від пар-тії 100 т беруть 20 плиток. Із відібраних 20 плиток знову відбирають 5 плиток, подрібнюють на макуходробильці, добре перемішують і квадратують доти, доки залишиться проба масою 600-800 г. Її зсипа-ть у мішок і доправляють у лабораторію для дослідження. Початкову і середню пробу проту беруть так само, як зерно або борошняні корми.

Для дослідження кормів тваринного походження беруть початко-ву пробу із кормів, висушених і подрібнених на борошно. Із мішків пробу беруть щупом, як і зернові корми. Рибне борошно - із кожних 10% мішків, кров'яне, м'ясне і м'ясо-кісткове - 13-20% мішків.

Потім методом квадратування відбирають середню пробу масою близько 750 г. Для відбору проби трави чи іншого зеленого корму різних місцях ділянки скошують кілька невеликих площ розміром

0,5-1 м². Зелену масу для дослідження слід косити за нормальної во-логості, коли немає роси, але не під час обідньої спеки. Скошену зеле-ну масу складають у невеликий мішок, із якого відбирають невеликі пучки із різних місць і на різній глибині для складання середньої про-би масою близько 2 кг. Відібрану пробу зважують, кладуть у целофа-новий мішок, а на етикетці пишуть, крім зазначених вище даних, масу взятої проби, оскільки під час транспортування зелена маса втрачає частину вологи.

Середню пробу водянистих кормів (барда, жом, мезга, меляса, пивна дробина, рідкі дріжджі) відбирають з різних місць після ре-тельного перемішування в банку з притертою пробкою, всього близь-ко 2 кг. Середню пробу кожного корму беруть згідно з Державними стандартами: сіно, солома - ГОСТ 4808-75, силос - ГОСТ 23638-79, сінаж - ГОСТ 23637-79, зерно - ГОСТ 10839-64, комбікорми - ГОСТ 13496,0-70, макуха і шроти - ГОСТ 13979,0-68, рибне борош-

но - ГОСТ 7631-55, борошно тваринного походження -

ГОСТ

17681-72.в